

De cançons

Si d'alguna cosa he de confessar que hi entenc ben poc (i m'agradaria saber-ne més) és de música. Per això quan, fa més de trenta anys –aviat quaranta–, anàvem a sentir recitals de la Nova Cançó ben probablement hi havia altres factors que ens movien, a més del purament musical. Ben probablement el desvetllar de la personalitat de país, de Catalunya, en un camp concret que no era prohibit, el de la música.

Raimon, Serrat, Pi de la Serra, Lluís Llach ... esdevien fites obligades i apreníem les seves cançons sense mirar massa les lletres.

Aquests cantautors han resistit prou bé el pas del temps i de les etapes històriques. Van iniciar-se en el franquisme final, van cantar durant la transició i ara ja són grans però (a excepció d'en Llach) no han plegat explícitament. Per això és fàcil resumir-ne la trajectòria i reflexionar sobre el missatge que han ofert a la societat catalana.

Amb *Cançó de matinada i Paraules d'amor* en Serrat començava els seus èxits i aviat va tenir conflictes lingüístics: el van escollir per anar a Eurovisió i havia de canviar d'idioma. Després de l'acceptació inicial, va renunciar. Mes tard però, va cantar en castellà, llengua amb la qual va obtenir èxits, en part per la interpretació de poemes d'Antonio Machado.

Del temps del batxillerat admiro la poesia d'Antonio Machado, tant per l'estètica com pel missatge. *El caminante* que sap que *no hay camino*, sinó que *se hace camino al andar*, m'entusiasma molt més que el científic que es passa la vida interpretant les constants de la dialèctica o de l'evolució. Com Machado penso en Déu, *con quien espero encontrarme algun día*.

Machado és un geni. De Castella, però; no de Catalunya. Serrat representa la visió, probablement majoritària al nostre país, del català bilingüe que de vegades s'obre a la resta d'Espanya per assolir l'èxit complet. És notori que reconegudes figures catalanes de les arts, dels mitjans audiovisuals, del dret, etc., van a Madrid a culminar la seva carrera.

Raimon va començar amb *El vent* i va obtenir els èxits principals amb la cançó de protesta - *Diguem no*, etc. -, tot i que més tard ha musicat grans poemes com Espriu i Ausias March. S'ha dit, amb raó,

que Raimon recorda el gregorià. La seva trajectòria ha sigut coherent *al servei d'aquest poble*. És, però, pessimista davant el destí de la vida.

Com Espriu, representa la posició respectuosa envers els creients, però agnòstica, que han professat i professen molts intel·lectuals del nostre país. A *joc de daus vos acompanyaré* és l'acabament de *Veles e vents*, un dels poemes més bells que ha musicat.

Lluís Llach, més jove que els dos anteriors, també ha cantat sempre en català i algunes de les seves cançons han esdevingut símbol per generacions senceres. El seu *pont de la mar blava*, va exemplificar el *mestissatge* entre totes les gents, pobles, maneres de pensar i creences del nord/sud-est/oest de la Mediterrània. El concepte de *mestissatge* ha fet forat a casa nostra, especialment des que Catalunya esdevé - com en altres ocasions però més que en altres ocasions - lloc d'acollida de persones de tot el món.

I seguint el *mestissatge*, polítics, savis, mestres i periodistes procuren mostrar "els altres" costums, "les altres" llengües i "les altres" creences (cus-cus, haima, mandinga, etc...), però donant per obviades "les nostres".

Raimon, Llach i Serrat han estat més que simples cantants. Han fet un servei inqüestionable a la nostra llengua i, en tenir accés als mitjans de comunicació de masses, han representat –i han difós– tendències de pensament i de conducta majoritàries a casa nostra les darreres dècades.

No han representat, però, la tradició. I crec que valorar i difondre les pròpies tradicions és bàsic per la subsistència dels pobles en el món globalitzat. Per això, casos com el de la Marina Rossell, que recupera "les nostres" –*l'emigrant, la Santa Espina, la marinada, els goigs a la Mare de Déu del Remei, el Virolai o el Cant espiritual*– i diu, seguint Gaudí, que *l'originalitat consisteix a retornar a l'origen*, em produeixen alegria i no puc deixar de veure'ls com un punt d'esperança en el nostre país.

Tinc la impressió –i l'esperança– que unes quantes persones (dels set milions que en som actualment en aquest triangle geogràfic) també ho veuen així.

Lluís Galobart

- MERCERIA
- PERFUMERIA
- GÈNERES DE PUNT
- OBJECTES DE REGAL
- PAPERERIA
- PERIÒDICS

Gema

Telèfon 93 844 89 31
Plaça de l'Ajuntament
SANTA EULÀLIA DE RONÇANA